

Dan odločitev za Romunijo

Danes se bosta sestali v Crajovi romunska in bolgarska delegacija, da zaključita sklep o odstopitvi južne Dobruže — V Turnu Severinu pa bo romunska delegacija sporočila madžarski, da Romunija odklanja madžarske zahteve kot temelj za pogajanja — Madžari bodo v znak protesta zapustili Romunijo

BUKAREŠTA, 19. avgusta. Ass. Press. Današnji dan bo za nadaljnji razplet dogodkov na evropskem jugovzhodu velikega in zgodovinskega pomena. V Crajovi se sestane romunska in bolgarska delegacija k ureditvi zadnjih vprašanj glede izročitve doslej romunske južne Dobruže Bolgariji, v Turnu Severinu pa bo romunska delegacija sporočila madžarski delegaciji sklep romunske vlade glede madž. zahtev v Transilvaniji. Med tem pa, ko je sporazum z Bolgarijo tako rekoč že dosežen, stoje pogajanja z Madžari, še preden so se stvarno pričela, pred popolnim razbitjem. V zvezi s tem bi se utegnil položaj v prihodnjih dneh znatno poostri.

BUKAREŠTA, 19. avgusta. Ass. Press. V soboto je bila tu seja kronskega sveta, na kateri so pod vodstvom kralja Karola razpravljali o madžarskih zahtevah, ki so bile v petek izročene romunski delegaciji v Turnu Severinu. Kakor se je iz-

vedelo, zahteva Madžarska odstopitev dveh tretlin Transilvanije, t. j. 65.000 kvadratnih kilometrov od skupnih 102 tisoč. Romunija bi s tem izgubila skoraj 2 in pol milijona Romunov, ki bi prišli pod Madžarsko. Kronski svet je madžarsko

zahtevo soglasno zavrnil kot nemogočo za nadaljnja pogajanja. Ta negativni odgovor bo danes romunska delegacija uradno sporočila madžarski delegaciji v Turnu Severinu. Kakor se je izvedelo iz vrst madžarske delegacije, ki je v odločilnem sklepu romunskega kronskega sveta izvedela že iz zasebnega vira, bo delegacija takoj po prejemu odgovora v znak protesta odpotovala iz Turna Severina in se vrnila v Budimpešto. Po vestih iz Budimpešte bo Madžarska vztrajala na svojem sedanjem stališču in izjavila, da ni pripravljena pogajati se z Romunijo še dalje, dokler ne sprejme kot temelj za pogajanja sedanjih madžarskih zahtev. V Bukarešti pa izjavljajo na-

sprotno, da na pogajanja na tem temelju nikoli ne bodo pristali in so prej pripravljene riskirati tudi odkrit konflikt z Madžarsko.

SOFIJA, 19. avgusta BTA. Bolgarska delegacija, ki se bo pogajala z romunsko o vprašanju južne Dobruže in s tem združenih problemih, je odpotovala sinoči s posebnim vlakom v Crajovo. Na postaji so pozdravili člane bolgarske delegacije šef generalnega štaba, podpredsednik parlamenta, generalni tajnik zunanjega ministrstva in razni drugi visoki funkcionarji, poslanički, zastopniki patriotskih organizacij in kulturnih združenj.

Italija pošlje Grčiji ultimatum

Italijanski listi napovedujejo, da bo italijanska vlada stavila Grkom zahteve, o katerih ne bo dovolila pogajanj — Polemika o albanski narodni manjšini v Epiru

RIM, 19. avgusta. ZPV. Napetost med Italijo in Grčijo, ki se vsak dan še stopnjuje, se odraža zlasti tudi v italijanskem tisku, ki napoveduje, da bo rimska vlada napravila že v prihodnjih dneh energične korake, da se položaj popolnoma razčisti. Rimska vlada bo zahtevala reparacije za zla, ki jih je Grčija storila Albancem in Italiji. Rimska vlada ne bo dovolila o teh vprašanjih nobenega razpravljanja ali pogajanj. Ako Grčija italijanskih zahtev ne bo sprejela, se bo položaj skrajno kompliciral, vendar v Rimu ne verujejo, da bi se Grčija uprla. Rimski listi očitajo grški propagandi, da ona hujša Grčijo k nepopustljivosti nasproti

Italiji in skuša zanetiti tudi nemire v Albaniji.

TIRANA, 19. avgusta. Stefani. List »Tomorri«, glasilo albanske fašistične stranke, ostro obsoja grško postopanje z epirskimi Albanci, ki se imenujejo Čamurci. List trdi, da je ves albanski del Epira že od časa, ko so italijanske čete zasedle Albanijo, v alarmnem stanju. Albanci so ostalno pod nadzorstvom in ne smejo imeti nobenih stikov s svojimi rojaki v Albaniji. Albanci, ki morda le dobe izjemno dovoljenje za potovanje v grški Epir, so stalno pod kontrolo. Grško orožništvo zapira cele skupine epirskih Albancev, čeprav brez vsakega razloga.

List zahteva, da se sedaj, ko se ustvarja v Evropi novi red, uredi dokončno tudi vprašanje albanske narodne manjšine v Grčiji.

ATENE, 19. avgusta. Reuter. Z ozirom na trditve Italijanov o preganjanju Albancev v Epiru, izjavljajo na merodajnem mestu v Atenah, da ne gre za nobene politične zadeve, ampak za kačake, ki izvršujejo razne napade, očito podpirani od zunaj. Nobena pravno urejena država na svetu ne bo dovolila, da bi se po njenem ozemlju mirno sprehajale razbojniške bande. Albanska manjšina v Epiru je maloštevilna in ni kompaktna. Le nekaj manjših gorskih vasi je, v ka-

terih prebivajo Albanci kompaktno. Ti Albanci nimajo nobene narodne zavesti in niso doslej nikoli politično nastopali, pač pa so bili vedno znani kot kačaki. Po njihovem značaju jih je pa mogoče z denarjem pridobiti za vsako akcijo.

ATENE, 19. avg. Central News. Grški ministrski predsednik Metaxas je baje v nedeljo ponoči obrnil telefonično na ene ga najbližjih svetovalcev vodje rajha ter ga prosil za nemško pomoč za očiščenje grške nevtralnosti. Z ozirom na še vedno naraščajočo napetost med Italijo in Grčijo so krogi blizu metaxasa izjavili, da je dobil Metaxas pomirljiv odgovor. Vendar pa to deslej to še ni potrjeno.

ANKARA, 19. avg. Anatolska agencija. Ker se je širil med grškim narodom pokret za zbiranje denarnih prispevkov za nadomestitev izgubljene križarke »Helle«, je vlada odredila, da se križarka nadomesti iz državnih sredstev.

Zopet dan srditih letalskih napadov

Nemci poročajo, da so zbili včeraj 139 angleških, Angleži pa da so uničili 140 nemških letal — Siloviti nemški napadi na angleška letališča, pristanišča, tovarne itd. ter angleški na kraje v Nemčiji

NEMŠKO URADNO POROČILO

BERLIN, 19. avgusta. DNB. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je izdalo včeraj sledeče uradno poročilo: Nekaj podmornica poroča o potopitvi 32.300 ton sovražnega trgovskega brodovja. Naše letalstvo je nadaljevalo včeraj in v pretekli noči svoje izvidniške in napadalne polete nad Anglijo. Na obsežnem ozemlju južno in srednje Anglije so bile vržene bombe na letališča, obrambne baterije, žaromete, motorne tovarne v Filtonu, letalske tovarne pri Birminghamu, industrijske naprave v Readingu, kakor tudi pristanišče na naprave v Swansel, Avonmouthu in Bournemouthu. Nadaljevalo se je tudi polaganje min pred angleškimi pristanišči. Angleška letala so letela v isti noči nad zahodno in srednjo Nemčijo ter Belgijo. V mnogih krajih, kakor n. pr. v Dortmundu, so bile zadete stanovanjske četrti, pri čemer je bilo mnogo civilistov ubitih ali ranjenih. Tudi napad na notranji del Bruslja je terjal mnogo civilnih žrtev. Bilo je tam četvero oseb ubitih, 22 pa ranjenih, med njimi tudi ženske in otroci. Naši nočni lovci so sestrelili eno nemško bombno letalo, naši obrambni topovi 4. Eno naše letalo pogrešamo. Število 16. t. m. zbilh angleških letal se je povečalo od 89 na 92.

Šnje izredno nemško uradno vojno poročilo pravi, da je bilo tekom dneva uničenih v letalskih bitkah in na letališčih skupno 139 angleških letal.

ANLGEŠKO URADNO POROČILO

LONDON, 19. avgusta. Reuter. Letalsko ministrstvo je davi objavilo, da so letalski napadi včeraj vzplamteli z novo močjo. V glavnem se je esovražno letalstvo skušalo v dveh velikih zračnih napadih približati Londonu samemu. Obakrat sta bila napada, še preden naj bi se imela namera izvršiti, odbita. Teh napadov se je udeležilo 600 nemških bombnikov in bojnih letal. Obakrat so sovražne formacije naši protiletalski topovi, zlasti pa naši lovci, pravočasno razbili in jih nagnali. Pri tem je bilo sestreljenih 140 sovražnih letal. Lastne izgube znašajo, kolikor je bilo ugotovljeno do polnoči, 16 letal, od česar se je pa 8 pilotov posrečilo rešiti se s padali. Prvi napad je bil izvršen včeraj opoldne. Sovražna letala so se prebila do južnega Londona, grofije Kent ter do južne in jugovzhodne Anglije. V bližini Croydonskega letališča je bilo ranjenih precej civilnih oseb, a tudi drugod je bilo nekaj ranjencev. Povzročena škoda je lahka. Sinoči je bil zračni napad ponovljen. Velike formacije sovražnih letal so priletele nad Dover in dalje na se-

ver ter so skušale ob obeh bregovih Temze predreti nad London, toda že nad samim ustjem reke Temze so naši lovci sovražne formacije razbili in razpršili ter jih pregnali. Povzročena škoda je minimalna, zaključuje uradni komunik. Tudi tekom noči in davi je bilo zaznamovati nad Anglijo precejšnjo sovražno letalsko aktivnost, posebno nad zahodno Anglijo, vendar doslej (do 9. ure zjutraj op. ur.) še ni bil izdan noben komunik. Od včeraj je letalsko ministrstvo pridobilo vsaki eskadrili po enega nadzorstvenega časnika, katereinu posamezni piloti javljajo dosežene uspehe za čim strožjo kontrolo. Razen tega pa piloti večkrat niti časa nimajo po vsakem letu sproti ivaljati rezultate, ker morajo že zopet v zrak. Včeraj je pretrpelo sovražno letalstvo relativno najhujši udarec.

LONDON, 19. avg. Reuter. Letalsko ministrstvo je izdalo končno uradno poročilo, v katerem pravi, da je po naknadnih ugotovitvah še novih primerov bilo včeraj v celoti zbilh 140 nemških letal.

NAPAD NA BOULOGNEO

LONDON, 19. avgusta. Letalsko ministrstvo je sinoči objavilo, da so bila letala RAF v soboto ponoči nad Boulogno, kjer so izvršila intenziven zračni napad na tam zbrano ladjevje. Znatno število

bomb je zadelo številne ladje v luki, ali jih pa poškodovale s tem, da so padle med nje. Eden od pilotov poroča, da so ga zelo ovirale neke protiletalske baterije. Vzel jih je na tarčo, jih pripravil do molka ter nato nadaljeval svojo važnejšo nalogo. Vsa letala so se vrnila. Spremljevalna bojna letala so še poročala, da je bilo vse bulojnsko pristanišče posejano z gorečimi ladjami. Nadalje so druge eskadrilje uspešno bombardirale 26 letališč v Nemčiji, bencinske rezervoarje, municijska skladišča, železniška križišča ter druga skladišča po Nemčiji. Vsa letala so se vrnila.

ANGLEŠKI NAPADI NA NEMČIJO

LONDON, 19. avgusta. Reuter. Koncem tedna so bombniki RAF zlasti bombardirali Leuno pri Leipzig, kjer so zna menite rafinerije sintetičnega bencina, Bohlen, Jenö, Messerschmidtove tvornice v Avsburgu, Welmar, Junkersove tvornice v Dernburgu, Frankfurtu in več letališč. 3 letala se niso vrnila.

Američani o letalski vojni

LONDON, 19. avgusta. Reuter. Ameriški listi pišejo, da se je prva faza letalskih napadov na Anglijo končala bolj ugodno, kakor so pričakovali optimisti. »Boston Herald« piše z ozirom na neprestane letalske napade RAF na Nemčijo in Italijo, da je treba govoriti ne le o »bitki za Anglijo«, marveč tudi o »bitkah za Nemčijo in Italijo«.

Razglasitev nemške blokade nad Anglijo

V soboto je nemška vlada obvestila vse nevtralne države, da je razglasila popolno blokado vsega angleškega otočja — Ozadje tega koraka po angleškem tolmačenju

BERLIN, 19. avgusta. ZPV. Nemška vlada je izdala v soboto obširno izjavo, s katero je napovedala popolno blokado vsega angleškega otočja. O tem svojem ukrepu je takoj obvestila tudi vse vlade nevtralnih držav v Evropi in na ostalih celinah. Javila je, da veljajo odslej vsi dohodi do Anglije kot vojno področje in bodo vse ladje, ki bi se hotele Angliji približati, brezpogojno potopljene, zato odklanja Nemčija za ta dejanja vsako odgovornost.

LONDON, 19. avgusta. Ass. Press. Na nemško razglasitev blokade Anglije izjavljajo v Londonu, da ne more absolutno v ničemer spremeniti dosedanjega položaja. Nemčija ne razpolaga s sredstvi, da bi lahko izvedla razglašeno blokado tudi

v praksi. Kolikor je mogla ovirati angleški in nevtralni pomorski promet, je že doslej storila. Odredba se mora smatrati zato bolj kot politični pritisk na nevtralne države, da bi same prekinile svoje trgovanje z Anglijo.

BERLIN, 19. avgusta. Stefani. Nemška diplomatska in politična korespondenca komentira uvedbo blokade Anglije in pravi: Ko se isto orožje, ki ga je Anglija pripravila za druge, obrne proti njej sami, je popolnoma razumljivo, da se morajo odslej izogibati vseh vojnih področij okoli Anglije vsi oni, ki ne žele biti poškodovani v vojni. V tem oziru ne more biti nobene razločka med bojiščem na kopnem in na morju. Oni, ki bo še nadalje tvegali plovbo po teh nevarnih področjih, ne bo

storil tega samo lahkomišljeno, ampak bo škandal tudi sam smrt. Nemčija je prepričana, da bo umela privedi do konca vojno za dobrobit vsega sveta in da je pri tem aranžirana tudi v domeni svobode morja.

TOKIO, 19. avgusta. DNB. »Hoši Simbun« je objavil članek, v katerem pravi, da je sama Anglija že od začetka vojne kršila mednarodno pomorsko pravo in je zato popolnoma naravno, da se je tudi Nemčija sedaj odločila za popolno blokado Anglije. »Miako Simbun« govori s tem v zvezi o angleško-japonskih odnosih in navaja mnoge kršitve pomorskega prava s strani Anglije. Vsi listi pa opozarjajo japonske ladje na nevarnost plovbe po angleških vodah.

Italijani se bližajo Berberu

Nova italijanska ofenziva v Britski Somaliji — Angleški ladijski napad na italijansko libijsko mesto Bardio

ITALIJANSKO VOJNO POROČILO

RIM, 19. avgusta. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Neka naša od Zeile napredujoča kolona je pri svojem pohodu dosegla in zasedla v Britski Somaliji Bulhar. Neka druga kolona je prispela v neposredno bližino Lafaruka. Močan oddelek Indcev je pri Menderi ob pojavu naših patrulj zapustil svoje položaje in v divjem diru pobegnil. Neko naše letalo se od napada na Berbero ni vrnilo. V severni Afriki so sovražne vojne ladje izstrelile 300 streliv velikega in manjšega kalibra na Bardio in njeno zaledje, pri čemer je bil neki vojak ubit, 11 pa jih je bilo ranjenih. Naši bombniki so takoj prešli v protinapad in se spopadli tudi s sovražnimi letali, ki so prihitela ladjam na pomoč. Sedem sovražnih letal smo pri tem gotovo zbili. Dve nadaljnji sta bili tudi najbrže uničeni. Mi smo izgubili dve letali. Neka naša podmornica je na At-

lantskem oceanu potopila neko angleško petrolejsko ladjo z okoli 9000 tonami.

ANGLEŽI O BOJH V SOMALIJI

KAHIRA, 19. avg. Reuter. Sinoči je bilo izdano uradno poročilo, da je sovražnik pričel v Britski Somaliji z elitnimi četami, tanki in letali novo ofenzivo. Angleške čete se bojujejo umikajoč se proti Berberu.

KAHIRA, 19. avg. Včeraj je bilo nad otočjem v Rdečem morju sestreljeno italijansko bombno letalo. V Somaliji je angleško letalstvo ponovno obstreljevalo italijanske kolone. Bombardirala so tudi Hagesho. Ob tej priliki je moralo eno naše letalo prisilno pristati na morju. Posadka je bila rešena.

BERBERA, 19. avg. Reuter. Velika britanska linijska vojna ladja »Royal Sovereign« se je včeraj usidrala pred Berbero.

ANGLEŠKI NAPAD NA BARDIO

LONDON, 19. avgusta. Reuter. O zadnje manpadu britanskega sredozemskega brodogoja, ki je obstreljevalo libijska

pomorska in letalska oporišča v soboto, poroča dopisnik »Timesa«, ki je bil na krovu enega izmed dreadnoughtov, sledeče: »Tono za tono kovin in razstreljiv so bruhalo 6 palčna ladijska žrela na Bardio, nadatje na trdnjavo Capuzzo ter na trdnjavo Ramio ob egiptsko-libijski meji. Ta trdnjava, ki je označevala mejo, je odslej nič več ne označuje. Pri Capuzzi, na katero je padlo več salv, ki so vse zadele, je britansko brodogoja izstrelilo 8 milj v notranjost, 4 salve najtežjega kalibra ter direktno zadelo velike koncentracije italijanskih čet, ki so bile namenjene za vdor v Egipt. Vse vojašnice so bile razdejane. Našemu brodogoja so nutila bojna letala z lahki dragoceno pomoč. Ko je brodogoja svojo nalogo opravilo in plulo že nazaj, sta se čez 90 milin pojavili 2 formaciji italijanskih bombnikov v veliki višini. Naši lovci pa so jih presenetili ter sestrelili 9 letal, dočim so verjetno sestrelili še 2 nadaljnja letala.

Angleži pripravljajo svetovno ofenzivo

LONDON, 19. avgusta. Reuter. Minister za vojne dobave Herbert Morrison je včeraj govoril o vojnih ciljih Anglije. Predvojna Anglija je bila dežela breznačrtnega gospodarstva. Vojna nas je prisilila smoteno uskladiti sile naroda. Te dragocene izkušnje načrtnega gospodarstva bo povojna Anglija obdržala. Konec bo razrednih privilegijev. Od ljudstva bo treba odvzeti bremena ter jih enakomerno porazdeliti, ljudstvu pa omogočiti človeka vredno in ugodno življenje. O bližnjih vojnih ciljih je dejal Morrison sledeče: »Pred tremi meseci, ob priliki umika iz Dunkerquea, je bila Anglija v resni nevarnosti. Izgubila je najmodernejšo vojno opremo, nove pa še ni bilo. Pripravljenosti za neposredni boj tudi ne. Danes se je, hvala Bogu, vse to odločno spremenilo na bolje. Danes smo priprav-

ljeni vsako minuto na najsilovitejši napad. Toda naši vojni naporji gredo dalje: pripravljamo se na nči manj kakor na svetovno ofenzivo. Prešli bomo v splošen napad, ko bo prišel trenutek za to. To nam bo omogočilo: bistveno in vse hitreje povečevanje naših vojnih rezerv, naša vojna pripravljenost in dragocena pomoč naših zaveznikov in prijateljsko razpoloženih nevtralnih držav, zlasti USA. Te so nam omogočile nabavo specialnega jekla, ki je vojna tajnost in je mnogo lažje, kakor do sedaj znano in uporabljeno jeklo. To je največji prispevek USA k našim vojnim naporom. Lahko vam dam najavtoritativnejše zagotovilo, da z ozirom na moč našega brodogoja ter ostale naše naraščajoče vojne sile ter z ozirom na pomoč USA, lahko popolnoma resno zavrnemo vsako misel na poraz.

Nove ameriške izjave za Anglijo

WASHINGTON, 19. avgusta. Reuter. — Ameriški poslanik v Parizu B u l l i t t, ki se mudi v Ameriki, je izjavil, da so USA v prav tako veliki nevarnosti, kakor je bila Francija pred enim letom. Ako Anglija pade, bi bilo, ko da bi padla Maginotova črta Amerike. Že danes Atlantski Ocean ni več uspavanka za USA. Zatorej je treba takoj uvesti splošno vojaško dolžnost, Angliji pa poslati zahtevane rušilce. Prezidentski kandidat W i l k i e pa je izjavil, da bo v primeru izvolitve vodil natanko isto zunanjo politiko kakor Roosevelt. Treba je mobilizirati vse sile naroda v obrambo ter pospešiti pomoč Angliji. V vsej USA je dosegla kampanja za takojšnjo pošiljatev rušilcev Angliji odločilni štadij. Tako se je včeraj zanjo zavzel senator W h i t e ter neki republikanski poslanec, ki je dejal: »Sklep, poslati ameriške rušilce Angliji, je še vprašanje par ur. Če smo že tako daleč, tedaj

tudi vprašanje vojne zapovedi ni več daleč.

WASHINGTON, 19. avgusta. Reuter. — Bivši osebni tajnik pokojnega prezidenta Wilsona, polkovnik Beckenridge, je včeraj imel preko kanadskega radia govor, v katerem je rekel, da upa, da bodo USA prav kmalu potegnile meč iz nožnice v obrambo svobode in človeštva. Med Nemčijo in svetovnim zavojevanjem stojita Anglija in USA.

Belgijski državniki za Anglijo

LONDON, 19. avgusta. Reuter. V Londonu zbrani belgijski ministri, senatorji in poslanci so včeraj podpisali svečano izjavo, s katero stavljajo na razpolago Vel. Britaniji vse razpoložljivo belgijsko brodogoja, mornarje, vojaške, opremo ter surovine belgijskega kongsa.

PRVI AVSTRALSKI POSLANIK V TOKIU
MELBOURNE, 19. avgusta. Reuter. Avstralija je imenovala predsednika vrhovnega sodišča za prvega avstralskega poslanika v Tokiu. Tudi Japonska bo v kratkem imenovala svojega poslanika v Canberri.

AVSTRALSKA ZVESTOBA

AUCKLAND, 19. avgusta. Reuter. Novozelandski ministrski predsednik Fraser je poudaril neomajno povezanost z Anglijo v uri njene največje preizkušnje. Novozelandski listi zbirajo 100.000 funtov za nabavo lovskih letal za Anglijo.

LETALSKI NAPADI NA KITAJSKEM

CUNGKING, 19. avgusta. Reuter. Od sobote opoldne pa do zgodnjega jutra v nedeljo je bilo na kitajsko prestolnico izvršenih 8 silovitih japonskih zračnih napadov. Nasprotno pa je kitajsko letalstvo bombardiralo mesto Ehung na reki Jangtae, ki ga imajo zasedenega Japonci.

»ŠPANSKI COCKTAIL«

LONDON, 19. avgusta. Central News. Britansko vojno ministrstvo je razdelilo med domačo gordo tkzv. »španske cocktail«. Je to iznajdba asturijskih dinamiterosov v španski državljanski vojni. To iznajdbo so kasneje izpopolnili Finci v rusko-finski vojni. Naknadno jo je izpopolnilo še britansko vojno ministrstvo. Prvotno so v španski državljanski vojni napolnjevali steklenice za mleko ali pivo z vžigalnimi eksplozivi ter jih metali na sovražne tanke. Britanski model povzroča strahovito eksplozijo in požar na sovarnem tanku.

MACH PODPREDESEDNIK VLADE

BRATISLAVA, 19. avg. ZPV. Dosedanji notranji minister šanjo Mach jo postal tudi podpredsednik vlade.

Borza. Curih, 19. avg. Devize: Pariz 9.0750, Londn 17.6750, Milan 22.1750, Madrid 40, Berlin 175.40, Stockholm 104.70, Buenos Aires 99.25.

Mariborska napoved: Malo oblačno in toplo vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura 22,2, danes najnižja 9,2, opoldne 22,5.

Turnir v Celju

Celje, 19. avg.

V današnjem nadaljevanju prekinjenih partij je Milnar v izgubljeni poziciji brez igre predal proti Bernerju. Partija Majstrovic - Šorli se ob času, ko to poročamo, še nadaljuje. Pozicija je trenutno še dokaj nejasna, vendar pa ima Šorli nekaj prednosti ter bo verjetno zmagal. Ostale prekinjene partije se bodo nadaljevale danes popoldne in jutri dopoldne.

Stanje po 9. kolu: Jerman 6½, Berner 6 (1), Šorli in Šubarić 5½ (2), Šiška 5 (1), Gottlieb 5, Šmigovc 4½ (1), Drašić 4½, Marek 4 (1), Milnar in Mišura 4, Majstrovic 3½ (3), Pavlović 3½, Popović in Savić 3 (1), Medan 2½ (1), prof. Grašar in Žuk 1½ (1) točk.

ANGLEŠKA LETALA ZOPET NAD ŠVICO

BERN, 19. avgusta Stefani. Ponoči je bil ob 12.30 dan v Bernu znak za alarm, ker so letela nad mestom znova angleška letala v smeri proti jugu.

LETALSKI DAN V MOSKVI

MOSKVA, 19. avgusta. Reuter. O priliki včerajšnjega »Letalskega dne« je bil na moskovskem letališču velik letalski meeting. Nastopile so formacije jadralic, iz 9 velikih bombnikov so se spustili padalci, kot zadnja točka je pa letelo ogromno 6 motorno letalo nad letališčem.

Pogodba o obrambi med USA in Kanado

NEWYORK, 19. avgusta. DNB. Prezident Roosevelt je imel v soboto zvečer v svojem posebnem železniškem vozu dolgo konferenco s kanadskim ministrskim predsednikom Mekenziem Kingom. Roosevelt je izjavil zastopnikom tiska, da se je njegov razgovor s kanadskim premierjem nanašal na vprašanja skupne obrambe zahodne zemeljske polovice. Dejal je, da bo podal obširnejšo izjavo pozneje. Na vprašanje, ali gre za točno določeno linijo skupnega postopanja med Zedinjenimi državami in Kanado, je Roosevelt odgovoril pritrdilno.

WASHINGTON, 19. avg. Reuter. Pre-

zident USA Roosevelt in kanadski ministrski predsednik Mackenzie King sta po včerajšnjem sestanku v Offenburgu na kanadsko-ameriški meji, podala skupno uradno izjavo, ki je bila sklenjena skupna obramba USA in Kanade na kopnem, v zraku in na morju na področju severne polovice zahodne poloble. V ta namen se takoj osnuje skupni ameriško-kanadski obrambni svet, v katerem bo vsaka izmed visokih pogodbenic zastopana po 5 članih. Kakor znano, je Roosevelt prisostvoval velikim vojnim manevrom. Takoj po tej izjavi je odpotoval v New York

Varnostni ukrepi v Turčiji

ANKARA, 19. avg. Reuter. Za sredo je sklicana na zasedanje velika turška narodna skupščina, na kateri se bodo obravnavala zunanje-politična vprašanja.

ANKARA, 19. avg. ZPV. Telefonski promet Turčije z evropskimi državami je že od petka dalje ustavljen. V ankarskih političnih krogih presojajo položaj kot nevaren, posebno z ozirom na spor med Italijo in Grčijo ter z ozirom na skrajno minimalno upanje, da bi mogel biti dose-

žen sporazum v pogojanjih med Romunijo in Madžarsko. Opaziti je mogoče razne varnostne ukrepe. Pripravljajo se tudi novi ukrepi proti vohunstvu, sabotažiji, tuji propagandi itd. Po novih odredbah bo določena smrtna kazen za vse one osebe, ki bi se postavile v službo tujih držav s ciljem škodovati grški vojni sili, omogočati gibanje sovražne vojske ali pripravljati podobna dejanja. Najnižja kazen bo znašala 15 let ječe.

Novice

Problemi napredka naše vasi

Za pravo pismenost preprostih množic

Slovenci slovimo kot kulturni narod. Za dokaz navajajo statistike visoko število slovenskih knjig, revij, časnikov, založb, knjižnic, odrov itd., ki nas postavljajo — vpoštevajoč našo maloštevilnost — na prva mesta med narodi vsega sveta. Po statistiki smo narod, ki skoraj ne pozna analfabetov. In vendar, če bomo malo kritičneje premetli sedanje stanje, bomo morali priznati, da je število analfabetov večje, kot bi to mogli soditi po uradnih seznamih. Mnogi starejši prikrivajo svojo nepismenost iz sramu pred drugimi, ki so izobraženejši od njih. Vendar je šolstvo pri nas že dolgo na taki stopnji, da je vendarle mal odstotek takih, ki nikdar niso sedeli v šolskih klopih.

Toda vprašanje nepismenosti moramo presojati s širšimi merili. Niso »pismeni« že vsi, ki s težavo podpišejo svoje ime in priimek in tako pooblastijo odvetnika za kako pogubonosno pravdo, niti oni ne, ki za silo preberejo debelo natiskane naslove v kakih ljudskih ali vsaj ljudstvu namenjenih glasilih, tudi še tedaj ne, če razpoznajo napise na trgovinah, na pošti ali davkarji. Današnji časi zahtevajo tudi od »navadnega« človeka večje izobrazbe. To zahteva njegova gmotna korist, še bolj pa je to potrebno za napredek vsega naroda, v njegovi borbi za boljši prostor na soncu. Tega boja ni mogoče voditi, če ne sodelujejo tudi najširše plasti, če ne razumejo njegovega pomena tudi za izboljšanje svojih gmotnih prilik. Ali more voditi narod le ozek krog izobražencev, ki sicer tiskajo lepe in koristne knjige, revije in časnike, če je vse to oddaljeno od množic, katerim naj bi služilo kot netivo in napotilo za splošno narodno borbo?

Med Hrvati in Srbi so že dolgo v teku široke akcije za odpravo analfabetizma. Prvi boj je veljal in velja po mnogih krajih še vedno odpravi analfabetizma v ožjem smislu: učijo ljudstvo čitanja in pisanja. Vendar se tudi že v teh predelih akcija vodi že mnogo širje. Poleg glad-

Ljubljanska nedelja

Malo o vremenu...

ki postaja vedno bolj jesensko. Sicer je res, da je sijalo vso nedeljo krasno sonce, vendar je že zapihljal tisti značilen jesenski vetrič in raznašal po mestu za enkrat še prve, rumene liste. Kljub hladnejšemu vremenu pa je bilo ob vseh vodah živahno vrvenje, kajti kopalci, ki so bili letos že tako dovolj prikrajšani, izrabljajo zadnje dneve, ki se jim nudi.

Tudi jutranji vlaki v vse smeri so bili polni, saj imajo Ljubljančani to navado, da smuknejo, če le morejo na krajši ali daljši izlet. Prijetni izprehod pa so naredili tisti, ki so šli v Podutik. Tam so bile velike

motorne dirke »Moto-Hermesa« Start in cilj sta bila pred šolo v Dravljah, kjer so bile postavljene tribune. Dirke so dobro uspele.

Narodna zabava »Trnovski sejem«.

Na telovadišču Sokola II. v Trnovem, kjer si je agilno društvo šele pred nedavnim zgradilo lep društveni dom, se je vršilo v nedeljo ves dan pravo narodno veselje. Že od jutra je bilo na telovadišču živahno, vršila so se nagradna streljanja, popoldne pa so prireditelji preskrbeli za še večjo zabavo. Srečolov, ribolov, godba in ples in razne druge atrakcije so pridržale številno občinstvo na prireditvi do poznega večera. Upajmo, da tudi zaželeni finančni efekt ni izostal.

POSTAJNE BLAGAJNE NAJ SI PRE-SKRBE DROBIŽ

Od raznih strani smo prejeli pritožbe, da nekateri blagajniki na postajah ne vračajo ves drobiž, temveč si mnogo-krat pridržijo po 50 p ali 1 din in izjavijo, da nimajo drobiža. Potniki so trdili, da na ta način nekaterim blagajnikom ostane dnevno, lepa vsota. Blagajniki pa spet opozarjajo na napise, ki vise po postajah: Pripravite drobiž!

kega čitanja in pisanja je potrebna ljudem tudi vsaj osnovna izobrazba v vseh političnih, socialnih in gospodarskih vprašanjih. Poznavati morajo tudi pomen različnih državnih institucij, dobiti primeren pravni poduk itd. Taka akcija bi bila potrebna tudi pri nas, zasnovana na široko in tako organizirana, da bi se ljudstvo res odzvalo. To ne bi smelo biti vtepanje »učenosti« preprostemu človeku v glavo, temveč pobijanje analfabetizma s poljudnimi knjigami, revijami in listi, ki bi morali obravnavati na razumljiv način pereča vprašanja našega kmeta, delavca in obrtnika in to objektivno, da bi kmet ali delavec čutila, da je to resnica, ne pa lažna propaganda, ki ju hoče samo še bolj zaslepi in ovirati njun napredek. Zato bi bilo potrebno tudi nesebično sodelovanje zasebnih izobražencev, primerne javne podpore in tudi zdravi odnosi v javnem življenju. Slo-

venski preprosti človek se danes izredno interesira za nešteto vprašanj, ki bi mu jih moralo pojasniti domače izobraženstvo, če neče, da bo še vnaprej ostal žrtev nevednosti in lažnih prišepetavanj njemu in narodu neprijaznih suflerjev.

V službo temu cilju je treba vpreči inteligentno mladino (ne pa celo ovirati njeno gorečnost). Organizirati je treba ljudske izdaje slovenskih in tudi tujih piscev, katerih cena mora odgovarjati tudi dohodkom širšega kroga (tudi izdaje v zvezkih po 1 din). Potujoče knjižnice, ki so bile ponekod že organizirane in na vasi toplo sprejete, je treba razpesti po vseh slovenskih vaseh. Tudi gledališka gostovanja, ljudski odri itd. bi morali biti vključeni v tako akcijo. Današnji časi zahtevajo aktivnega dela najširših narodnih množic — zato je potrebno storiti vse, da jih do tega privedemo. Čč

25. avgust - dan objave gospodarskih in socialnih reform

VAŽNA IZJAVA PREDSEDNIKA VLADE

V soboto opoldne je priletel na poti iz Bleda v Beograd z avionom v Zagreb Drago Cvetković, kjer je ostal dve uri in pol. Pred odhodom iz Zagreba so ga obiskali novinarji ter se interesirali posebno za nekatera vprašanja, o katerih se zadnje dni mnogo govori. Povprašali so ga tudi o socialnih reformah, ki so jih predlagale nekatere organizacije delavstva, predvsem Jugoras: o sprejemu zakona o edinstvenem delavskem sindikatu na področju cele države, Zveze slovenskih

delavcev s centralnim vodstvom, nadalje o izpremembi uredbe o minimalnih mezdah in pod. Cvetković je izjavil:

„Do reform bo vsekakor prišlo, o tem ni dvoma. — Čakajte na 25. t. m. Takrat bo tu v Zagrebu cela vlada. Vi poznate ta datum. To je obletnica sporazuma. Takrat bom ostal v Zagrebu dva dni. Lahko vam rečem, da bo 26. t. m. v Zagrebu seja vlade. Imeli bomo mnogo razgovorov, tudi izjav in novic bo takrat mnogo.“

Celje

SAMOMOR POD VRHOM OJSTRICE

Izletniki so našli v petek v neki kotanji pod vrhom Ojstrice mladega moškega, ki je še kazal znake življenja. Medtem pa, ko so poklicali iz Ljubnega zdravnika, je izdihnil. Zapustil je pismo, v katerem prosi, da bi obvestili izvoljenko in svojece, da je šel prostovoljno v smrt z zastupljenjem. Ugotovili so, da je samomorilec 30letni prokurist Sava Velic iz Zagreba, ki se je že 14 dni mudil v Logarski dolini. Zadnje čase je bil zelo polrt in obupan.

e Umrla je v Zagradu pri Celju 75-letna vdova po železničarju Neža Tratnik.

e Dva napada. 27letnega posestnikovega sina Jakoba Kolarja iz Bovš pri Skofjivasi so pred neko gostilno v Bezovici pri Sv. Tomažu napadli trije fantje. Kolar je bil z nožem zaboden v plečar in v desno roko. — 47letnega posestnika Filipa Kačičnika iz Bezovice je pred neko gostilno pri Sv. Tomažu nekdo napadel in ga prelepel s

kolom. Pri tem mu je zlomil desno roko in ga poškodoval po glavi. — Oba poškodovanca so oddali v celjsko bolnišnico.

e Nesreče. 44letnega dninarja Franca Rižnerja iz Ostrožnega pri Celju je pri delu brenil konj in mu zlomil na desni strani več reber. — 20letni sin čevlji mojstra Martin Ribar iz Orlevasi pri Braslovčah je padel s kolesa in si zlomil levo ključnico. — Oba sta iskala pomoči v celjski bolnišnici.

e 70letnico svojega rojstva je obhajal te dni v Celju g. Maks Kovač, upok. adm. kapetan. Že več kakor deset let neumorno deluje kot tajnik Udruženja vojnih invalidov v Celju in je na tem socialnem polju storil za vojne žrtev že mnogo dobrega. Želimu mu vsi še mnogo zdravih in srečnih let!

e Otroč utonil v škatlo vode. Pri Sv. Ožbaltu pri Ponkvi je v škatlo vode utonila 2letna hčerka posestnika Romiha, Jožica. Igrala se je pred hišo, v neopaženem trenutku se je prekučnila v škatlo vode na glavo in se zadušila.

Triumf „Matije Gubca“ v Rušah

V RUSKEM LETNEM GLEDALIŠČU SO UPRIZORILI PRED VEČ TISOČ GLEDALCI IGRO IZ NAŠE NARODNE ZGODOVINE - PRAVI KMETSKI PUNT MED STRELJANJEM TOPIČEV IN SVITU KOBANSKIH KRESOV

Sinoči je doživel naš „Mali Beograd“ nenavaden praznik, ki so ga z Rušani praznovali tudi Mariborčani in okoličani. V letnem gledališču ruškega Sokola so uprizorili kmetško igro „Matija Gubec“, ki je doživela rekorden obisk in menda tudi največji moralni uspeh doslej. Ruški sokolski diletantje, ki so znani že po vsej državi zaradi svojega slovesa, so se odločili za nočno uprizoritev te pomembne igre, ki nas je za dve uri odvedla v dobo kmetjskih uporov v Sloveniji in na Hrvaškem ter nam nazorno prikazala trpljenje uboge kmetске pare, močno in neomajno vero v svobodo in nezlomljivo voljo za borbo proti svojim krvoločnim tlačiteljem.

Zvezdnato nebo, srebrna mesečina, gozd, posrečena kuliserija, streljanje s topi in puškami in kresovi na ko-

banskih gričih so uprizoritev še podkrepili ter ji dali poseben čar.

Naravna galerija v letnem gledališču je bila do zadnjega mesta zasedena. Bilo je toliko gledalcev, da so morali donašati še zasilne sedeže in še teh je bilo premalo. Sosednji griči so bili polni „zastojkarjev“, ker niso več dobili vstopnic. Tudi drevje je oživel... Posebni „Putnikov“ vlak je pripeljal iz Maribora ogromno množico in od ruškega kolodvora se je vila dolga reka ljudi proti letnemu gledališču.

O uprizoritvi in igralcih so odveč besede, kajti burni aplavzi po vsakem prizoru so zadosten dokaz, da so bili vsi gledalci zadovoljni.

Zlasti so nekatere scene močno delovale na gledalce s svojo živo, toda bridko resnico, ki se prav lahko pri-

Svrha naših opominov

ni samo običajno izterjavanje naročnine, marveč občasni opomini služijo tudi za to, da ugotovimo in odpravimo morebitne napake, kakor je v obojestranskem interesu. Nekatere napake so se zadnji čas, žal, pripetile ob večkratnih izpremembah v osebju uprave, zlasti radi vpo-klicev, druge napake so pa povzročili nakazovalci naročnine z navedbo netočnih ali sploh nepravilnih naslovov prejemnikov lista. Kdor slučajno prejme nepravilen opomin, ga prosimo, naj blagovoli sporočiti — zadostuje dopisnica — dneve in zneske posameznih plačil, da bo mogoče ugotoviti in hitro odpraviti napako. V takih primerih bomo na zahtevo povrnili stroške za poštnino z ustreznim dobropisom v računu naročnika in ga o tem obvestili.

Uprava »VEČERNIKA«
Maribor, Kopališka ul. 6.

ODKLONJENA PRAVILA

Pred nedavnim je vložil pripravljalni odbor za ustanovitev društva prijateljev Sovjetske Rusije društvena pravila pri ljublj. policijski upravi. Pravila pa so sedaj zavrnjena in tako novega društva za enkrat še ne bo.

UBOJ V SLOVENSKIH GORICAH

Ponoči so pripeljali v mariborsko bolnišnico 26 letnega Franca Robiča iz Viničev vasi pri Koreni v Sloven-skih goricah, ki ga je nekdo med pretepom zabodel z nožem v vrat ter mu ga prerezal. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je mladenič še ponoči izk-rvavel.

e Avtomobilska nesreča se je pripetila na cesti med Tržičem in Pristavo. Tovorni avtomobil podjetnika Kovača je zdrsnil s ceste po bregu navzdol ter pri tem težko poškodoval družino tkalskega mojstra Jermana. Poškodovane so reševalci odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

e Bojevnik so se v soboto in včeraj zbrali na Brezjah. Prišlo je tudi mnogo romarjev. Zveza bojevnikov je imela v soboto zvečer sejo glavnega odbora in sejo širšega sveta. Po poročilih šteje Zveza 40 skupin in 6000 članov. V nedeljo je bila slovesna otvoritev nove postaje Otoče — Brezje. Blagoslovitev je izvršil ljubljanski knezoškof. Slavnosti se je udeležil tudi ban. Romarji so se zbrali na Brezjah z namenom, da prosijo Marjfo, da bi izpro-sila mir, svobodo in red za slovenski narod.

e Hinko Nučič okraden. Zagrebško stanovanje znanega gledališkega umetnika Hinka Nučiča so medtem, ko je bil v leto-višču na Gorenjskem, obiskali neznani ta-tovi ter mu popolnoma izpraznili dobro založeno garderobo. Ravno tako so po-kradli vse toalete njegove soproge Vike Podgorske. Škoda znaša 60.000 din. Zani-mivo je, da je ostala zlatnina nedotaknjena.

e Tretja elementarna katastrofa je za-dela letos Travnik v noči na četrtek. Strela je med silno nevihto udarila v več objektov, ogromno škodo pa je povzro-čila toča.

Ali si že prijavil vsaj enega novega naročnika . . .

Maribor

Maksimirane cene za drva v Mariboru

Na podstavi uredbe o maksimiranju cen drvom za kurjavo (Službene novine kraljevine Jugoslavije z dne 25. julija 1940, št. 168, odločam za področje mesta Maribora: I. tele najvišje tržne cene za prostorni meter drv na razkladalni postaji za bukovce cepanice I. vrste 135.—, II. 125.—, III. 115.— din, vključno s poslovnim davkom franko vagon, postavljen na postajo Maribor; II. za bukovce drve okroglice je cena za din 10.— nižja, za bukovce okroglice necepljene in za odpadke na žagah je cena za din 30.—

nižja od cen, navedenih pod I. Za bukovce klade (Panje) in sečnice se določa cena s 40% ceneje, navedenih pod I. III. Za drva iz drugega lesa se določajo cene v odstotkih cen bukovih drv, navedenih pod I. in II, kakor sledi: za drva gabrova 105%, lipova 95%, jesenova 92%, borova in smrekova 90%, hrastova in cerova 87%, jelševa 63%, topolova in vrbova 50%. IV. Za drva, ki se postavijo od proizvajalca ali od preprodajalca kupcu na dom, se računa din 25.— več, kakor znašajo cene navedene pod

I. in III. V tem znesku je računani dovoz iz postaje v skladišče preprodajalca ter dovoz na dom kupca pri takojšnjem plačilu. V. Cene drvam, ki se kupijo franko skladišče trgovca, se računajo z din 20.— kakor znašajo cene navedene pod I. do III. Posebej se mora računati odškodnina za žaganje, ki ne sme biti večja od din 15.— za prostorni meter in pribitek vsled obročnih plačil drv, ki na mesec ne sme biti večji od 1% kupne svote, ki jo kupec za drva še dolguje. Predsednik: dr. Juvan, s. r.

Kino

* Grajski kino. Danes ponedeljek zadnjikrat "Severna brigada". V torek in sredo "Veliki valček". Od četrta dalje "Od Narvika do Pariza". Prosimo, da kupite vstopnice in rezervirane vstopnice dvignete pri kino blagajni.

* Union kino. Senzacionalni kriminalni film "Brod smrti". Misteriozna kitajska četrt, kjer se odvija napeto delo tega filma.

* Kino Esplanade. "Aixa, hči pustinje". Razkošni orientalski film ljubezenskega hrepenja, temperamenta in divnih pesmi z Imperio Argentino.

Nenadna smrt dveh studenških gasilcev

PEZDIČKA ZADELA KAP OB MRTVEM TOVARISU

V nedeljo zjutraj se je po Studencih razširila vest, da so našli na vrtu gostilne »Novi svet« v Studencih pri mizi sedčega 56 letnega bivšega gasilca in občinskega slugo Ludvika Majheniča mrtvega. Na predvečer je bil omenjeni Majhenič še v gostilni, kjer mu je nenadoma postalo slabo ter so ga spravili na sveži zrak na gostilniški vrt. Zjutraj je bil omenjeni še tam na klopi, toda mrtve. Zdravnik je ugotovil, da ga je proti jutru doletela smrt.

O Majheničevi smrti je bila obveščena takoj gasilska četa Studenci, ki ima lasten pogrebni odsek, da spravi bivšega tovariša v mrtvašnico. Med člani odseka, ki so šli s krsto po pokojnega Majheniča, je bil tudi mizar drž. žel. in po-

sestnik v Studencih 43 letni Avgust Pezdíček. Že med potjo Pezdíčku ni bilo dobro, ko so pa prišli na vrt gostilne in je videl svojega tovariša Majheniča mrtvega, mu je nenadoma postalo slabo ter se je zgrudil tovarišem v naročje. Nekaj minut nato je izdihnil. Zdravnik je ugotovil smrt zaradi srčnega krča, na katerem je pokojni že dalje časa bolehal. Našel je torej smrt ob mrtvaškem truplu svojega tovariša.

Oba pokojnika sta bila ustanovna člana gasilske čete v Studencih. Trupli pokojnih so prenesli v mrtvašnico studenškega pokopališča in jih položili skupno na mrtvaški oder, od koder jih bodo spremili v torek, 20. t. m., ob 16 k večjemu počitku.

Konferenca tekstilnih delavcev

Včeraj dopoldne je bila v Delavski zbornici konferenca zaupnikov tekstilnega delavstva mariborskega okrožja. Anketo je vodil predsednik Delavske Zbornice g. Stanko Juri iz Ljubljane, ki je obširno poročal o nevezdržnem položaju tekstilnega delavstva. Razpravljal je tudi o protikrepih v primeru redukcij in odpuščanja delavstva. S statističnimi podatki je primerjal dobave tekstilnih industrij do leta 1939 z letošnjimi ter ugotovil porazno dejstvo, da trpi ta industrija in delavstvo zaradi pomanjkanja

surovin. Naša država je odvisna od uvoza surovin le iz držav ob Sredozemskem morju, glavna dobaviteljica pa je Italija.

Da se ublaži položaj reducirane in odpuščenega tekstilnega delavstva, naj se ustanovi pri banovini podporni fond, v katerega naj bi vplačevali delavci in podjetniki. V tem smislu je bila sprejeta tudi resolucija, ki zahteva izdajo uredbe glede reduciranja in odpuščanja industrijskega delavstva in podpiranja prizadetih delavcev ter njihovih družin.

Varaždinski obrtniki v Mariboru

Včeraj se je z avtobusom pripeljal v Maribor 40 obrtnikov iz Varaždina, ki so bili gostje mariborskih tovarišev. Varaždince je vodil g. Lavoslav Valjak, brivski mojster iz Varaždina. Pozdravili so jih odborniki Slov. obrtnega društva v Mariboru, ki so jih popeljali na kratke izlete. Varaždinski obrtniki so si ogledali zanimivosti Maribora in njegove okolice.

Ogledali so si Mariborski otok, nakar so se peljali po novi avtomobilski cesti k Sv. Arelu na Pohorju. Gostje so bili vznemirjeni nad lepoto naše pokrajine ter poudarjali hrvatsko-slovensko skupnost in slovensko gostoljubnost. Zvečer so se gostje z najlepšimi vtisi in po prisrčnem slovesu z mariborskimi tovariši vrnili domov.

Pohorje in njegovo življenje v filmu

Po nalogu banske uprave bo g. Badjura Metod izvršil filmsko zajetje vzhodnega Pohorja. V to svrhu je oddelek za turizem pri banski upravi povabil Mestni turistični odbor, Tujsko prometno zvezo, mariborsko podružnico SPD, podravsko podružnico SPD v Rušah, zadruge »Pohorski dom«, »Poštarski dom«, »Sokolski planinski dom« k aktivnemu sodelovanju. Vse te ustanove so z odobritvijo pozdravile to akcijo.

Glavne vsebine tega filma bi obsegala Maribor kot izhodišče za Pohorje, pohorsko avtocesto, vse planinske poste jankje od Hoč do Areha in razgledne točke. Vsebine naj bi eventuelno povežala primerno ustrezajoče dejanje z za-

jetjem učinkovitih vmesnih scenerij iz življenja pohorskega kmeta, drvarstva, splavarstva na Dravi itd.

Zainteresirane ustanove, ki bodo pri filmanju vsestransko podprle operaterje, so se sporazumele za skupen načrt filmanja, da bo predvsem zajel pokrajinske motive in tudi zgodovinske spomenike, to pa za celo Pohorje, kajti samo v zapadnih predelih se najlepše izraža pohorska karakteristika. Želja je torej, da se zajame celoten film Pohorja, ki bi bilo prikazano v vseh letnih časih. Narodne ustanove so v tem smislu predložile banski upravi svoje predloge in sodelovanje.

TRI ŽRTVE ŽEPARJA NA TRGU

Na mariborskem tržnem prostoru se je pojavil žepar, ki izmika gospodinjam denarnice. Tako je ukradel najbrže isti žepar denarnice Antoniji Koželjevi, Alojziji Sekolovi in Veri Šauserjevi. Policija je ukrenila vse potrebno, da pride tat v roke pravice

m Predstojnik mestne policije v Mariboru g. Stanko Kos je nastopil redni dopust. V odsotnosti ga zastopa policijski svetnik g. Pestevšek.

m Sadna trgovina z Nemčijo se prav lepo razvija. Vsak dan odpravijo preko meje več vagonov naših jabolk.

m Beograjski gledališki igralci popularna Zanka Stokičeva, komik Vlasta Antonović, nazvan »Serjoža« ter pevec Boško Nikolić so gostovali v soboto zvečer v Sokolskem domu pod geslom »večer humorja in pesmi«. Velika dvorana je bila skoraj zasedena, saj so zlasti rojaki hoteli videti in slišati Beograjčane, ki žanjejo na sedanji turneji po Jugoslaviji velike uspehe. Tudi mariborski nastop je mnoge zadovoljil, zlasti pa Zanka Stokičeva, ki je pokazala igralsko res velike umetniške vrednote.

m Umrla je v Konjicah 68 letna posestnica Neža Mihelag, mati soproge tovarnarja avtomobilserij g. Perglerja. Pokojničin pogreb je pokazal, kako priljubljena je bila plemenita gospa v domačem kraju.

m Stoletni Mariborčan. Te dni obhaja 100 letnico življenja znani mariborski zdravnik in gasilski pobornik dr. Josip Urbacek, ki se je rodil leta 1840. v Brnu. Slavljencec je najstarejši zdravnik v naši državi.

m Iz mariborskega gledališča. Subvencija mariborskemu gledališču je bila z novim proračunom znižana za 10 odst. ne pa povišana, kakor smo upali. Na novo je bil angažiran samo Anton Milan Venišnik, iz zбора gledaliških igralcev pa je izstopil g. Standeker.

m Na drž. učiteljsku v Mariboru bodo popravni diplomski izpiti v ponedeljek, 26. in v torek, 27. avgusta, popravni razredni izpiti pa v ponedeljek 2. septembra. Prosilci za prvi letnik naj se javijo za zdravniški in glasbeni pregled v sredo, 28. avgusta! Tisti z meščanskih šol bodo nato še opravljali sprejemni izpit in sicer od 29. do 31. avgusta. Vpisovanje za vse letnike in za vadnico bo v četrtek 5. septembra. V ponedeljek, 9. septembra bo ob devetih služba božja v Alojzijeve cerkvi, v torek, 10. sept. pa začne redni pouk.

m Turško volno so ponudili turški delegati naši tekstilni industriji. Cene so precej višoke.

m Vozensko železniško čuvajnico so izropali štirje zlikovci ter demontirali telefon. Pokradli so vse medeninate predmete in jih prodali nekemu starinarju. Storilce so že prijeli.

m Spet nemški zračni balon. Pri St. Ilju so našli na posestvu Melhijora Zupana nemški zračni balon za merjenje atmosferskih prilik. Balon bodo odposlali na označeni naslov v Lindberg v Nemčiji.

Državna razr. loterija

Din 100.000.—:	17424	76470
Din 60.000.—:	99805	
Din 40.000.—:	8144	
Din 30.000.—:	62340	
Din 24.000.—:	50656	57901
Din 20.000.—:	2120	32947 52459 73936
Din 16.000.—:	7497	22740 70747
Din 12.000.—:	4482	15361 23285 30870
	30939	33717
Din 10.000.—:	17860	18444 33235 35368
	45803	78987 85355 89056

Din 8000.—:	37473	50716 82816
Din 6000.—:		
4900	13294	18114 18976 21619 26252 26782
57342	59721	70042 73418 74562 79960 90048
92786	96155	

Din 5000.—:		
511	1168	1427 2822 3524 6008 11353
14772	21294	24171 28540 33026 34806 37265
37350	42212	46720 56245 65936 70732 70573
76002	86126	56624 7299

Din 4000.—:		
7554	10649	12630 12806 13021 23228 24118
27726	28216	28850 29514 29915 30463 33050
33828	37895	40788 42934 48322 58383 58731
59889	60581	67513 68334 70136 74048 80399
81012	83434	88166 91090 91471 91567 94031
97005	97464	98936 99111

Bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25 (tel. 26-97)

Pri nas kupljene srečke so zadele sledeče dobite: štev. 35.368 10.000 din, štev. 68.334 4.000 din in štev. 88.166 4.000 din.

17. nacionalni šahovski turnir v Celju

TRENUTNO JE SE VEDNO V VODSTVU ZAGREBCAN JERMAN

Turnir v Celju dobiva bojevit in peklenski tempo. Favoriti so se že pomaknili proti vrhu tabele. Med njimi se bo razvil odločilni boj.

V soboto pop. so bile odigrane nekatere prekinjene partije. Posebno pozornost je vzbudil poraz Šorlija, ki je v hudi časovni stiski spregledal proti Drašiću stolpa ter ga tudi kasnejša odlična obramba ni več mogla rešiti. — Popovića k nadaljevanju prekinjene partije proti Majstoroviću sploh ni bilo, ker je očitno spoznal, da bi bila vsaka igra zaman. — Končnica med Bernerjem in Pavlovičem je po dobri obrambi slednjega končala remis. — Smolo je imel Medana, ki je v dobljeni poziciji prežrl izgubo dveh kmetov, kasneje pa je moral še dati skakača za kmeta, nakar je Gottlieb z lahkoto dobil.

V soboto zvečer se je turnir nadaljeval z 8. kolom. Prof. Grašer je se slednjic le rešil svojih večnih porazov. V Collejevem sistemu je ugrabil Gottliebu figuro ter z lepo igro prisilil svojega nasprotnika v 30. potezi k predaji. Ta dogodek »posebne sorte« je bil burno pozdravljen! — Šorli je igranje dobil proti Zuku, ki je zašel v Collejevem sistemu prav kmalu v propadlo pozicijo ter je moral po 26. potezi predati. Sisak menda z žalostjo spremlja hudo usodo svojega prvaka in ljubljence! — Z Grünfeldovo obrambo je Šiška kot črni lepo nadigrall Mišuro ter dobil kmeta. Kmal unato je Šiška žrtvoval še figuro, nakar je moral Mišura po zamenjavi glavnih figur predati v brezupni končnici. — Medan je v francoski partiji tvegal proti Saviću žrtev figure, ki pa se ni obnesla. Savić je napad zavrnil ter postavil nasprotnika pred neubranljiv mat. — Dunajska partija Drašić-Popović je bila precej razburljiva. Drašić je za napad žrtvoval lovca, vendar pa je Popović napad odbil ter v dobri igri nasprotnika matiral. — Jerman in Pavlović sta igrala angleško partijo. Po dvostranskih rohadah je nastala divja partija, v kateri je Pavlović prežrl trdnjavo ter se koj nato vdal. — Ostale tri partije so bile prekinjene. Šmigove je prekinil proti Mareku v dobljeni poziciji, pravtako Šubarić proti Majstoroviću. Berner je proti Mlinarju tudi prekinil ter ima v prostem kmetu izglede na zmago.

Včeraj dop. so bile spet odigrane nekatere prekinjene partije. Berner-Mlinar sta ponovno prekinila. Marek je dobil proti Drašiću prekinjeno partijo iz 6. kola. V nadaljevanju partije Majstorović-Zuk pa je prišlo do neprijetnega spora, o katerem bo še odločil turnirski odbor.

Popoldne je bilo odigrano 9. kolo. Mišura se je kot črni branil proti Pavloviću s Siciljanko, ker pa ni dobro nadaljeval, je prišel Pavlović v prednost, z lepo kombinacijo osvojil kmeta ter efektno žrtvoval damo, nakar se je Mišura predal. To je že drugi zaporedni poraz mnogo obetajočega Vidmarjevca, ki je tako odlično startal, da je celo »Hrvatski dnevnik«, ki sicer temu turnirju nikdo ve kako naklonjen, napisal, da je Mišura na celjskem turnirju »pravo odkritje«. — Silno lepo je zaigral Celjan Šmigove proti Drašiću. V indijski obrambi je prišel do odločilne prednosti, podvel strahovit napad, nato žrtvoval damo ter z dvema groznima lovcema zajel sredi šahovnice Drašićevega kralja v matno mrežo. Brez pomoči se je Drašić v 29. potezi predal. Ta partija je verjetno doslej najlepša na turnirju. »Ja, ko bi Šmigove imel nekaj več turnirske rutine!« pravijo Celjani, »bi morda spet zablestela stara turnirska slava celjskih grofov!« (seveda na šahovnici). — Jerman in Mlinar sta se v blokirani poziciji sporazumela na remis. — Marek se je proti Gottliebu branil s Siciljanko ter lepo izenačil. V središnici pa je zagrešil težko napako, da je Gottlieb prodril s prostim kmetom na 7. linijo, nakar se je Marek v izgubljeni poziciji predal. — Partija Medan-Šiška je bila prekinjena v nejasni poziciji, potem ko je Medan odbil Šiškinu remis ponudbo. — Majstorović in Berner sta prekinila, slednji ima s kvaliteto več izgleda na zmago. Šorli je dosegel proti Šubariću znatno prednost v damskem gambitu. Toda v središnici je dovolil nasprotniku, da se je osvobodil ter bo prekinjena končnica končala verjetno remis. — Popović ima proti Zuku v prekinjeni partiji izgleda na zmago, pravtako Savić proti Grašerju, ki z dvema kmetoma manj verjetno ne bo mogel rešiti končnice.

Danes je prost dan ter se igrajo samo prekinjene partije.

118. Damsko indijska obramba

(9. kolo v Celju 18. avg. 1940)

Beli: V. Šmigove Črni: M. Drašić
1. d4, d5 2. Sf3, Sf6 3. e4, e5 4. e3, b6 5. b3, Lb7 6. Ld3, Ld6 7. Lb2, Sbd7 8. Sbd2, c5 9. De2, 0-0 10. Td1, Te8 11. Sc5, Se4 12. Dh5, g6 13. Df3, Lxe5 14. dxe5, Sxd2 15. Txd2, Dg5 16. h4, De7 17. Df4, dxd4 18. bxc4, Tf8 19. Dh6, f5 20. exf6 c.p. Sxf6 21. h5, Sg4 22. hxc6, Sxh6 23. gxf7+, Kf7 24. Txb8, e5 25. f4, e4 26. Le2, De7 27. Lh5+, Ke7 28. h5d4, Txb8 29. Lf6+ in črni preda, ker ne more preprečiti skorajšnjega mata.

Zanimivosti

V srcu je čutila, da se je v Harryja zaljubila

Senzacionalna, vprav ameriška poroka

Pred dvajsetimi leti je mlad pomočnik neke velike trgovine v San Franciscu, Roland Harry, dolgo časa dvoril lepi tovarišici Bessy Mortonovi. Vroča ljubezen se je zaključila z zaroko, nato s poroko. Harry je odprl svojo trgovino, pomagal mu je prejšnji šef, ki je cenil pomočnikove sposobnosti. Vse je šlo kakor po loju, zakonca sta se ljubila, živeča složno in nihče ni slutil, da bo njuno srečo pretrgala krvava drama. Naenkrat sta se namreč začela prepirati, mož je dolžil svojo ženo, da mu je nezvesta ter ji predložil nekaj fotografij tujih moških. Ozračje v domu Harryjevih je postalo zelo napeto. Mož je vedno bolj ostajal od doma, posvetil se je le svojim poslom ter se zabaval po kabareti s plesalkami. Žena je postala zelo ljubosumna, kmalu je imela v rokah prepričljive dokaze moževega zakonolomstva. Harry je začel zanemarjati trgovino, žena je spoznala, da gre vse k zlu in predložila je možu, da se sporazumno ločita.

Harry ni hotel o tem slišati, prijateljem je poslej vedno tožil, da ne more z ženo živeti več skupaj. San Francisco je nekega jutra zdramila strašna vest, da je Harry ubil svojo ženo. Aretirali so ga in odgnali v zapor.

Listi so obširno poročali o zakonski tragediji. Med sodno razpravo so liste naravnost razgrabili, ker je bil Harry znan mož v mestu. V razpravi je Harryja težko obremenjevala prijateljica njegove žene, gđc. Rut Steseyeva. Ponočila je pred sodniki njegove grožnje, da bo ženo ubil, da jo je vsak dan pretepal in prisegla je, da so njene izpovedi resnične. Razprava se je zavlekla na deset dni, medtem je pa Steseyeva začela peči vest. Bala se je, da bi Harryja obsodili na smrt na električnem stolu, zato je zahajala v cerkev in molila, da bi ušel tako žalostni smrti. Kajti, v srcu je ču-

tila, da se je v Harryja zaljubila...

Prišel je dan sodbe, Harry je bil obsojen na dosmrtno robijo. Steseyeva se je oddahnila, smrt na električnem stolu je šla mimo... Morilca so spravili v ječo, ona je pa čutila v srcu, da bo nekega dne pomiloščen. Začela je z njim dopisovati, priznala je, da je izpovedala resnico, da ga pa kljub temu ljubi in ji naj oprostijo. Harry ji je odgovarjal in nekega dne izpovedal ljubezen. Vse ji je odpustil in ji obljubil, da jo bo poročil, če bo kdaj spet prišel iz ječe. Upravnik kaznilnice, ki je z največjim zanimanjem

sledil ljubezenski korespondenci, je zaljublencema dovolil, da sta se smela pred rešetkami vsako nedeljo sestati.

Leta so minila. Po 15. letih je bil Roland pomiloščen. Ko je zapuščal jetnišnico, ga je pred vrati že čakala Rut Steseyeva. Nič ji ni bilo mar, da so ljudje s pristom kazali nanjo. Nekaj dni kasneje sta bivši morilec in glavna priča, ki ga je pokopala pred sodnijo, stopila k oltarju in se poročila. Bila je senzacija, kakršno ameriški poročni anali še niso zabeležili.

Zakaj je v mestih več žensk kakor moških?

Neki nemški statistik je na osnovi popisa prebivalstva Nemčije ugotovil, da je v vaseh, ki imajo manj kot 500 ljudi, povsod več moških kakor žensk. Čim večje so vasi, trgi ali mesta, tem več je v njih žensk. Tako pride v vaseh s 100 prebivalci na 1000 moških 1005 žensk, v krajih s 3000 ljudmi na 1000 moških že 1040 žensk, dočim je v mestih nad 20.000 prebivalci na vsakih 1000

moških že 1127 žensk. V mestih nad 100.000 duš je ta previšek žensk že 196. V Berlinu je največ žensk, na vsakih 1000 moških pride tu 1213 žensk. Takšen pojav spravlja nemški strokovnjak v zvezo s socialnim položajem žensk, ki je na deželi mnogo slabši od moškega. Zato prve silijo v mesta, kjer skušajo najti boljšo eksistenco za delo in življenje.

Krokodilov želodec kot skladišče

Znano je, da se lahko v nojevem želodcu najdejo cele zaloge najrazličnejših predmetov. Za nojem ne zaostaja krokodil, le s to razliko, da ima mnogo večji želodec ter da lahko vzbura njegova vsebina še več iznenadenj. Tako je nedavno neki zoolog pri raziskovanju Tanganjike jezera v Centralni Afriki našel v krokodilovem želodcu sledečo zanimivo zbirko. V prvi vrsti je treba omeniti

usnjeno denarnico, v kateri je bilo 60 angleških sovražnikov. Denarnica je bržkone pripadala kakšnemu angleškemu živinskemu trgovcu, ki se je s kupčije vračal preko jezera ter postal žrtev požrešnih krokodilov. V želodcu istega krokodila je bilo tudi več medenastih obročkov in zapestnic, steklenih okrasov, 18 kamnov razne velikosti ter mnogo živalskih ostankov.

Zaradi napačne brzojavke izvršila samomor

PRAVOČASNO JE SE PRIŠEL NA ŽE NIN POGREB, ZDAJ PA TOŽI POŠTO ZA ODŠKODNINO

Ameriški trgovec Silvester Bens je vložil tožbo proti newyorški pošti, od katere zahteva pol milijona dolarjev odškodnine. Pošta je namreč zakrivila, da je bila njegovi ženi dostavljena napačna brzojavka, zaradi katere je izvršila samomor.

Bens je odpotoval iz New Yorka v Filadelfijo. Dva dni po odhodu je prejela njegova žena depešo, da je avto njenega moža trčil v lokomotivo, pri čemer je njen mož izgubil življenje. V težki duševni depresiji je žena vzela revolver

Gutenbergova razstava v Moskvi

V Moskvi so otvorili veliko razstavo, posvečeno Gutenbergu in njegovim prvim privržencem in sodelavcem. Razstavljena je cela vrsta knjig, ki so bile tiskane v prvi dobi tiskarstva, med njimi „Dialog razuma in zavesti“, dalje prva knjiga, ki je bila tiskana v Moskvi, eno Sveto pismo, „Apostol“, ki ga je napisal prvi ruski tiskar Ivan Fedorov, ter vrsta drugih knjig iz prvih časov tiska, ki imajo danes nekatere že izredno veliko vrednost.

Avtomobili z acetilenskim pogonom

Švedski inženir Hjelm je iznašel novo pogonsko sredstvo za avtomobile. Mesto bencina in lesnega plina uporablja kot pogonsko sredstvo acetilen. Pogonska aparatura na njegovem avtomobilu ni večja od običajnega potnega kovčega. Ker so poizkusi pokazali, da je novi izum jako ugoden, je že cela vrsta švedskih in drugih avtomobilistov naročila Hjelmovo aparaturu.

Hindi beže iz Singapura, pišejo japonski listi. V mestu je nastala vojna psihoza. Nad 4000 Indov je že v teku maja zapustilo močno utrjeno angleško oporišče, da bi se izognili ostrinam vojnega področja.

Tragična smrt potapljača. V Porti Margheri pri Benetkah se je pri popravilnih delih utrgal betonski blok in padel na barko, na kateri so bile črpalne naprave za dovajanje zraka potapljačem. Težak predmet se je nato zrušil v morje in pokopal pod seboj potapljača. Ta se je zaman trudil, da bi se rešil bremena in ko so ga potegnili iz morja, je bil že mrtev.

— Zmerom sem jo ljubil in se nisem bal še večjih nevarnosti zanjo.
— Aha, zato tudi jeste z nožem...

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

76 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Ko smo pojedli, prične stric z brati Dovrilčuki preračunavati, vrednost blaga, ki smo ga prinesli. Precej časa računajo. Slednjič strese stric Andrej iz vreče pet in osemdeset lističnih kož ter jih da Bazilu. Nato mu da še pest zlatih novcev ter pravi:

— Pri nas, na primer, je vse natančno. Sorodniki smo. Vi zaslužite, toda tudi meni nekaj kane!

Bratje zlagajo lisiče kože v dva nadržbna, ki ju bosta nesla Bazil in Ignacij. Potlej zapustimo skedenj. Stric se zapovrstjo posavlja in še pravi Katji:

— In ti, dekle, ne nosi, na primer, blaga čez mejo... Koj nato smo krenili na pot.

Drugo jutro je prišel Bazil k meni in me vprašal:

— Kaj zahtevaš za pot? Dve lisičji koži ali petindvajset rubljev?

— Ničesar nočem. Obdržite si to, pripada vam za gostoljubje, ki mi ga izkazujete...

Bazil se je moji želji uprl. In moral se mvzeti peindvajset rubljev.

Pred prazniki smo šli še enkrat čez mejo. Toda Katja je ostala doma. Morda ji je bilo nerodno radi besed strica An-

dreja. Znabiti pa mora pomagati sestram pri gospodinjstkih opravilih.

Srečno smo se vrnili, in spet mi je dal Bazil petindvajset rubljev. Drugo jutro so odšli Matija, Hana in Bazil v mesto. Bazilu sem napisal seznam stvari, ki naj mi jih kupi, in pa pismo Lordu. Ko so odšli, sem pomagal Simonu in Ignaciju pri delu. Zagala sta polena, jaz sem jih cepil.

Pri Dovrilčukovih živim kot da sem član njih družine. Sprijateljil sem se s fanti in dekleti, ki se me sedaj nič več ne izogibajo. Skupaj delamo, skupaj jemo in vzajemno si krajšamo proste ure. Stari Matija mi s posebno slastjo pripoveduje dogodke iz svojega burnega mladostnega življenja. Rad ga poslušam, ker pripoveduje nazorno in zanimivo. On vleče pipo, jaz kadim cigarete. Tako presediva skupaj marsikatero uro.

Tretji večer po povratku čez mejo sem legel spat. Moja postelja je silno enostavna. Dve klopi zložijo, nanji pa položijo široko slamnjo. Pod glavo imam mehko blazino, pokrivam se z vatirano odejo. Dekleta spijo na dveh posteljah za leseno pregrado, a fantje za pečjo. Gospodar in gospodinja pa spita na drugem koncu v mali sobici.

Ta večer dolgo nisem zaspal. Kadil sem

cigareto za cigareto. In premišljeval sem o najrazličnejših stvareh. Izza peči so bratje glasno smrčali. Sprva me je smrčanje razburjalo, zdaj sem se ga že privadil... Dve uri sta že minuli, ne da bi mogel zatisniti oči. Dvignil sem se s postelje, se po prstih splazil k mizi v kotu sobe ter se iz vrča napil vode. Potem sem se spet vlegel. Zaspati pa še vedno nisem mogel. Najraje bi šel kam na zabavo ali pa z blagom čez mejo.

Nenadoma pa sem zaslišal pritajeno šepetanje deklet. Tudi poprej sem že večkrat slišal, kako se dekleta zvečer v postelji pogovarjajo, toda nikoli niso govorile tako tiho in pritajeno ter tako pozno kot tokrat. Koj nato je zavladala tišina. Toda kmalu zatem sem zaslišal tihe korake bosih nog. Z očmi sem vrtal v smeri proti leseni pregraji, a nisem mogel ničesar videti, kajti oknice so bile zaprte ter je bila v sobi popolna tema. Koraki so se približevali moji postelji. Čujem šestlet dlani po polici, ki je na steni nad menoj. Dolgo iskanje. Ta hip sem pomislil: — Morda pa se samo pretvarja! — Tiho vprašam: — Kdo je? — Nobenega odgovora. Iskanje po polici pa še vedno traja. Sedel sem na postelji ter iztegnil roke v smeri, v kateri sem slutil človeka. Da, zdaj sem spoznal vse. Dekle se brani, a ga trdno objamem okoli pasu ter posedem na posteljo. Poljubljam jo. Nekaj sem ji hotel reči, pa mi z dlanjo zapre usta.

Čez dobro uro se mi hoče dekle izvit. Skušam jo zadržati, pa mi odločno od-

rine roke ter se tiho splazi proti leseni pregraji... Tiho ležim sam. Čez nekaj trenutkov pa se mi zdi, da čujem izza pregraje šepet in smeh...

Drugo jutro sem bil precej zmeden in negotov. Pri zajutruku smo sedeli kot navadno: gospodar in gospodinja v kotu, jaz poleg bratov, sestre nasproti nam. Kot navadno molčimo pri jedi. Vsak hip pogledavam dekleta. Včasih čutim na sebi njihove poglede... Sicer pa ne opazim nobene izpremembe v njih vedenju. Zrem na bujne prsi, na črne glave z močnimi kitami las in ugibam: katera? Toda ves dan se njih obnašanje do mene ni za las izpremenilo...

Tako je minil ves dan. Zvečer, po vsednevem marljivem delu, spet položemo k počitku. Svetilka je ugasnila. Soba se je potopila v temo. Slastno prisluškujem vsakemu gibu, vsakemu šelestu... Oglašajo se smrčanje izza peči. Iz sobice zaslišim Matijev kašelj. Prižgem si cigareto. V postelji se premetavam iz boka na bok. In šele, ko sem že izgubil vsako nadejo, da bi nocoj prišlo k meni dekle, zaslišim izza pregraje šepet in koj nato boste noge. In ko je potem bilo dekle pri meni, sem ji s prsti otipaval čelo, lice, brado, nos, ušesa, ustnice... Skušal sem si zapomniti obliko njenega obraza. Toda bilo je vse zaman, kajti sestre so si podobne ko krajcarji. Izzival sem jo, da bi spregovorila, pa je molčala ko mutek. Ko sem ji jel šepetati na uho, mi je spet z dlanmi zaprla usta.

(Dalje.)

Sport

ISSK Maribor - SK Železničar 8:1

Na teniških igriščih SK Železničarja se je odigral včeraj dopoldne medklubski dvoboj, ki je prinesel ISSK Mariboru visoko zmago. Maribor je resda šel na igrišče kot izraziti favorit, vendar bi si bil tudi Železničar lahko priboril nekoliko ugodnejši rezultat, da njegovih igralcev v nekaterih srečanjih ni spremljala precejšnja smola. Maribor je zmagal v vseh singlih ter v dveh doublih od treh. Rezultati iger so sledeči: singli: Korenčan II — Vampl 5:7, 6:1, 7:5, Albaneže — Skrobar

6:1, 6:4, Skapin — Gregorčič 6:1, 6:1, Tončič — Mazi 6:2, 6:4, Kobi — Slana 6:4, 6:1, Pavlin — Božičev 6:1, 5:7, 8:6; doubli: Korenčan II — Tončič — Vampl — Skrobar 6:3, 8:6, Skapin — Kobi — Mazi — Slana 6:2, 6:1, Pavlin — Korenčan I — Gregorčič — Božičev 7:5, 0:6, 2:6.

V najkrajšem času bosta oba kluba odigrala revanšni teniški dvoboj na igriščih ISSK Maribora v Ljudskem vrtu.

Dve lepi juniorski tekmi

V Mariboru smo imeli včeraj v nogometu le dve juniorski tekmi, ki pa sta bili jako lepi in zanimivi ter bi bili zaslužili malo boljši poset.

Železničar : Hermes 1:0 (1:0)

V odprti igri, v kateri je imel do odmora malo več Hermes, po odmoru pa domači, je enajstletni Železničar dosegel jako tesno zmago. Odločilni gol so si zakrivali gosti sami. Vrtar je prekratko udaril žogo pri udarcu z vrat, tako da je srednji napadalec domačih brez truda pogodil v prazna vrata. Ta gol je padel že v 6. min, nato pa se rezultat ni več menjal. Obe stranki sta ogromno zrelih situacij zapravili, pri čemer je domači napad mnogo streljal, gosti pa radi počasnosti napadalcev v najlepših pozicijah niso prišli

prav na strel. Hermežani razpolagajo s fizično krepko razvitim juniorskim moštvom, ki je dobro v startu, ima dobro kondicijo, večina igralcev ima izredno dolg udarec. Jasno pa so zaostajali v tehničnem pogledu. Odlično je zaigral Železničarjev napad. Junak dneva je bil Hermesov vratar, ki je z riskantnimi robinzonadami rešil nebroj koščičevih situacij. Tekma je bila obojestransko izredno fair. Sodnik g. Jenko.

Slavija — Železničar 3:2 (1:0)

V predigri sta nastopili dve juniorski enajstletni Železničarja in pobreške Slavije, ki je presenetila z izredno dobrim juniorskim igralškim materialom ter zaslužno odnesla zmago. Sodnik g. Murko.

času.

Concours hippique. Nastopili so konji voj. konjeniške šole v Zemunu in nekateri iz Zagreba. V lovni skakanju kategorije „L“, to je lahka kategorija do višine 1.20 met. je zmagal 55 letni major A. Pugovčnikov na „Arogantu“ v 1.01, 2. „Dunavka“, jahalka gđc. pl. Reisner iz Zagreba, 1.05, 3. in 4. mesto sta zasedla „Perun“ poročnika Gjuriča in „Luk“ majorja Pugovčnika v 1.08.

Galopske dirke čez zapreke. 1. „Valencia“, last poročnika Papsta iz Zagreba, 2. „Kometa“ mž. Cestna z jahačem Kovačem iz Celja, 3. „Gladiator“ poročnika Papsta.

Dirka za nagrado Maribora v teški kategoriji, to je do 1.40 m višine. 1. „Korana“ majorja Pugovčnika 1.54, 2. „Aristid“ last Dudiškina 1.57, 3. „Dunavka“ z jahalko gđc. Reisnerjevo 2.00.

Ravna galopska dirka. Nastopilo je pet dirkačev, le dva sta prišla nacijs. 1. „Valencia“ poročnika Papsta 1.54, 2. „Kakaš“, jahač podpor. Stojan v 1.55.

V Kino kavarni so bili zvečer razglašeni rezultati ter razdeljena darila.

Ena zmaga, en poraz

ISSK MARIBOR — SK CELJE 5:0 (2:0)

ISSK Maribor je gostoval proti SK Celju ter se vrnil z visoko zmago, čeprav ni imel kompletnega moštva. Celjani so zaigrali jako slabo ter bi lahko bili dobili še precej več golov. Maribor je najbolje odrezal s svojo krilsko vrsto, v napadu se nista znašli zvezji, precej šibkejšo partijo pa je dala obramba. Dobro razpoloženi Vodeb je dosegel 4 gole, peti je Milošev. Sodil je g. Reinpreht.

SK SLAVIJA — SK HRASTNIK 2:3 (2:2)

HRVATSKA IN SRBSKA LIGA

V Splitu je Slavija (O) visoko premagala Split s 6:0 (2:0). V drugi tekmi, ki šteje še za jesensko prvenstvo, je Concordia v Sarajevu odnesla obe točki proti Saški z 1:0 (1:0). Strelec je bil Zemljč.

Varaždinska Slavija je tudi drugo kvalifikacijsko tekmo proti Železničarju iz Zagreba izgubila, rezultat je 1:2 (1:0), ter tako izpadla iz hrv. lige.

V srbski ligi so včerajšnji rezultati sledeči: Jedinstvo — Zak 1:0 (0:0), Gradjanski (S) — BSK 0:5 (0:1), Bata — Jugoslavija 2:2, Vojvodina — Jugoslavija (Jabuka) 2:0 (1:0). V revanšni kvalifikacijski tekmi je BASK premagal SSK Skopje s 3:0 (2:0) ter ostane nadalje v srbski ligi.

AVGUST PROSENIK KOLESARSKI PRVAK DRŽAVE

Včeraj je bilo na 144 km dolgi progi Ljubljana — Zagreb kolesarsko državno prvenstvo, na katerem je sodelovalo 22 tekmovalcev, med njimi tudi Slovenci Peternej (Hermes), Golob (Edinstvo), Gregorič (Slovenjgradec),

Gorenjc, Jakša, Podmilščak in Grabner. Radi defekta je en tekmovalcev pri Novem mestu odstopil, Zagrebčan Jakobec je pa bil diskvalificiran. Tudi letos je zmagal favorit Avgust Prosenik (Gradjanski) 4:14:47 (na uro 33.450 km), sledita Zagrebčan Drago Davidović 4:19:22 in Nikola Penčev (oba Sokol) 4:20:23, Ivan Peternej (Hermes) kot najbolje plasiral Slovenec s časom 4:22:35, nato pa Dušan Čelešnik (Sokol), Anton Golob (Edinstvo), Mirko Poldrugac (Olimp), Milan Ogoelec (Pekarski SK), Horvatek (Olimp), Kelle (Gradjanski) itd. Srbski kolesarji letos niso bili zastopani.

s. V okviru II. sportnih iger KID je Bratstvo v Jesenicah premagalo Bato (Borovo) 4:2 (3:0). Iz Maribora je sodeloval le Ipavec (PSK) z ekshibicijo proti Pristovu (Bratstvo).

s. SK Ljubljana je v prijateljski tekmi premagal zagrebški prvorazredni klub SK Sparta s 4:2 (2:1). Sodnik g. Mehle.

s. Ligaški plavalni dvoboj Mirja — Jadran v Splitu se je končal z zmago Ljubljancinov 66:42. Jadranši so pa zmagali v waterpolu 6:0. Doseženi so bili odlični rezultati, revanž bo v petek v Ljubljani.

s. V Subotici je Ferencvaros dosegel proti Bački le rezultat 2:1.

s. Gradjanski in Hašk sta v Zagrebu v prijateljski tekmi remizirala 1:1.

s. SK Javornik je v Kamniku tesno premagal SK Kamnik s 3:2 (2:0).

Radio

Torek, 20. avgusta

Ljubljana: 7. jutranji pozdrav; 7.05 poročila; 7.15 pisan venček veselih zvokov; 12. citraši in šramli (pl.); 12.30 poročila; 13.02 opoldanski koncert; 14. poročila; 19. poročila; 20. gospodarski pregled (Drago Potočnik); 20.10 Kako se bomo znebili tujk (prof. Bojce); 20.30 pester spored (sodelujejo: Radijski orkester, Tea Lovrenčević, prof. M. Lipovšek); 22. poročila; 22.15 plošče. — Beograd: 12. koncert salonskega kvinteta; 18.20 pesmi, poje članica beogr. opere ga. Pinterović; 20.30 kvartet Njemček-Slatin; 22. vokalni koncert dr. P. Lorenzi iz Berlina. — Zagreb: 18. dalmatinske narodne pesmi; 20. vas v novi hrvatski književnosti. — Sofija: 12.20 operna muzika. — Praga: 15. koncert orkestra. — Rim: 19. komorna glasba; 22. ruske romance. — Budimpešta: 22.10 koncert velikega orkestra.

m Radvanjska občina dobi telefon V teh časih so silno obremenjene občine in morajo biti v stalnih stikih z nadrejenimi oblastmi. Te stike občine lahko vzdržujejo najlažje potom telefona. Tudi radvanjska občina, ki ima sedaj svojo občinsko hišo, je sklenila, da čimprej napelje svoj telefon. Telefon bo uporabljala tudi orožniška postaja, ki je v isti hiši.

Zaključek konjskih dirk na Teznem

Včeraj so se nadaljevale in končale letošnje konjske dirke na Teznem pod pokroviteljstvom župana dr. Juvana. Obisk je bil malo slabši ko na praznik, vedno pa še proti pričakovanju dober. Med oficijelnimi zastopniki so bili okr. glavar dr. Šiška, poveljnik vojnega okrožja polk. Markulj, garnizonar polk. Maslač, predsednik Kasaške centrale bivši ban Mihalović, nastavnik voj. konjeniške šole v Zemunu polk. Desović, častni preds. Mariborskega kas. društva industrijec Rosenberg itd. Kljub obsežnosti sporeda so se dirke naglo vrstile druga za drugo, tako da so bile zaključene popreje kakor na praznik. Organizacija dirk je bila tudi tokrat na višku.

Dirka za nagrado mesta Maribora. 1600 m, prvi heat, 5 dirkačev. 1. »Muki«, petletni žrebec Franca Kiseljaka, kilom. čas 1.44, 2. »Legro«, 4 letni žrebec Alojzija Novaka 1.42, 3. »Lada«, staja Bijenik, 1.38.

Dirka mesta Beograda, za 3 letne in starejše konje, 2300 m, 11 dirkačev. 1. »Mojca« Ivana Lipeja 1.37, 2. »Bessie« Josipa Kalina 1.42, 3. »Splendit« ekonomije Vukomerac 1.35.

Dirka mesta Maribora, 2. heat. 1. »Dizma« 1.40.5, v prvi heat vožnji je bila peta, 2.

»Muki« 1.43.5, 3. »Legro« 1.40.

Dirka mesta Zagreba. 1. »Krkac«, 7 letna kobila staja Bijenika 1.30.8, najboljši čas dneva, 2. »Jasna«, 8 letna kobila Jožefa Krajnerja 1.63.2, 3. »Tilda« 11 letna kobila Janka Kojana iz Ljubljane 1.37, vozač Hafner iz Zagreba.

Dirka mesta Maribora. 3. heat. 1. »Dizma« 1.38, 2. »Legro« 1.37.2, 3. »Muki« 1.47. — **Končni plasma:** 1. »Dizma« Franca Kodele, 2. »Muki« Franca Kiseljaka, 3. »Legro« Alojzija Novaka.

Dirka baka handicap, za triletno in starejše jugoslovanske konje. 2100 m. 1. »Oranica«, 4 letna kobila kapetana Dušana Jančevića 1.42, 2. »Prima« 4 letna kobila Alojzija Spindlerja 1.45, 3. »Besie« Josipa Kalina 1.41.

Spominska dirka dr. A. pl. Rosmanita, dvoprežna dirka, 2800 m, 4 dirkači. 1. »Mojca« — »Senora« Ivana Lipeja in Karla Weitzla 1.47.2, 2. »Orlov« — »Janko« Mariborčana Franca Filipiča 1.40.8, 3. »Lidija« — »Splendit« ekonomije Vukomerac 1.46. Presenečenje pomeni poraz favorita Filipiča, ki sta mu konja nekajkrat nagajala, tako da je izgubil na

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, predstavniki in ženski oglasni din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga le vnositi v pisnu skupaj s naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pisarne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

SLUŽBO DOBI

PRINO KUJARICO
sprejemem takoj. Maver, Tkalski prehod 6. 16651-2

PERICA

za tedensko enkratno pranje in ribanje se sprejme. Javite se v sredo 21. t. m. predpoldne Pristan št. 11. 16682-2

SLUŽBO IŠČE

NATAKARICA
išče službo v okolici Maribora, zmožna kavicije in nemškega jezika. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 16690-3

STANOVANJE ODDA

Oddam **DVORIŠČNO STANOVANJE** sobo in kuhinjo za dve osebi. Studenci, Krpanova 27. 16680-5

LEPO STANOVANJE
oddam s 15. sept. Studenci, Ciril-Metodova 17. nasproti pošte. 16527-5

STANOVANJE IŠČE

Vdova pa šolskem upravitelju išče

ENOSOBNO STANOVANJE
za 1. september v mestu. Toč na plačnica. Pismeno ponudbe v ogl. odd. »Večernik« pod »Stanovanje 13«. 16530-6

TRISOBNO STANOVANJE

išče mala družina za 1. september v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. »Večernik« pod »16691«. 16691-6

SOBO IN KUHINJO

za 15. september blizu kolo-dvora. Ponudbe pod »16692« na ogl. odd. »Večernik«. 16692-6

PREHRANA

STANOVANJE
z vso oskrbo v centru in z vestnim nadzorstvom iščem za 17-letnega dobrega dijaka. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 16656-7

DVA GOSPODA

se sprejmeta na stanovanje s celo oskrbo. Pipušova 4. 16684-7

SOBO IŠČE

Iščem s 15. avgustom **OPREMLJENO SOBO** v centru mesta. Naslov pustiti v oglašnem oddelku »Večernik«. 6152-9

POSEST

Proda se **NOVOGRAJENA HIŠA** 2 sobi, kuhinja, klet, drvarnica, lep zasajen vrt: Tezno, Dobrava 12. 16689-11

DENAR

AKO RABITE POSOJILO
ne čakajte zadnjega trenutka. Temveč javite se takoj pri za stopstvu hranilni posojilnici »Moj Dom«, Maribor, Aleksandrova c. 64. — Priložite znamke din 3.— za odgovor. 16681-12

OBRI - TRGOVINA

KERAMIKA
Hišni posessniki in najemniki, pregledajte Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp. Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

Kupujemo **RABLJENE VREČE**
Kmetijska družba, Maribor, Meliska c. 12. 16677-13

POHIŠTVO-OPREMA

OMARE
postelje, vložke, mize in madrace poceni prodam. Studenci, Aleksandrova 60, pri Osebeku. 16679-17

Proda se **MIZNI ŠTEDILNIK**
Mejna ul. 16, Pobrežje. 16673-17

ŽENSKI KOTICEK

Z novim aparatom dobite **NAJCENEJŠE TRAJNE KODRE**
v salonu Velker, Aleksandrova c. 30. 16685-18

GLASBILA

Proda se **RADIO APARAT**
Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 16674-20

Kupim kompletni, rabljeni **JAZZ BOBEN** (Schlagwerk)
Peter Grašič, Razvanje 48. 16665-20

POUK

Ant. Rud. Legatov **ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ**
s pravico javnosti Maribor, Vrazova 4. Vpisovanje dnevnó, šolski spored zastoji, lastni dijaški internat. 16687-21

Molecin
DIN 2.
DROGERIJA
UAM
ZANESLJIVO
UNIČUJE
MOLJE IN NJIHOV ZAROD

VOZILA

B. M. W. MOTORNO KOLO
s prikolico, 750 ccm. v odličnem stanju, prodam. Vprašati pri poslovalnici »Večernik« v Celju 6238-22

Letne oblekce in bluze

posebno ugodno v razprodaji pri **konfekciji »Greta«**

Zela važna!

Oddajte še danes **MALE OGLASE**
za sobotno številko

V Mariboru ima največji uspeh »Večernikov« oglas